

Vergaderjaar 2013–2014

31 839

Jeugdzorg

Nr. 373

**BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN VOLKSGEZONDHEID,
WELZIJN EN SPORT**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 22 april 2014

Op 11 april 2014 heeft de vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport om een reactie gevraagd op de berichtgeving van het programma Zembla van 10 april 2014 dat er steeds meer slachtoffers van loverboys wegelopen uit zorginstellingen. Hierbij ontvangt u deze, mede namens de Minister en de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie.

De uitzending van Zembla toonde nogmaals aan dat mensenhandel een afschuwelijk misdrijf is met grote gevolgen voor de slachtoffers. De verhalen van de meisjes in de uitzending illustreerden dit heel duidelijk. Wij nemen het probleem van de mensenhandel en de minderjarige slachtoffers ervan zeer serieus. De rapportages van de Nationaal Rapporteur Mensenhandel en Seksueel Geweld tegen Kinderen (NRMSGK) vormen een belangrijke input voor ons beleid en ons handelen.

In haar negende rapportage constateert de NRMSGK onder andere dat de kwaliteit van de zorg aan minderjarige slachtoffers van mensenhandel (slachtoffers van loverboys) verbeterd moet worden en dat de registratie van slachtoffers onvoldoende is. Zowel op de registratie van slachtoffers als op het verbeteren van de hulpverlening zijn in het kader van de rijksbrede aanpak van loverboy slachtoffers verschillende acties ondernomen, waarover ik uw Kamer eerder heb geïnformeerd¹.

Mede in het verlengde daarvan is onlangs, op initiatief van organisaties aangesloten bij Jeugdzorg Nederland, een commissie ingesteld die een actieplan uitwerkt voor de aanpak van loverboy en mensenhandel problematiek in de jeugdzorg en het brede domein van de jeugdhulp. Eenduidige registratie van slachtoffers wordt hierin met prioriteit opgepakt. De sector geeft hiermee een duidelijk signaal dat ook zij de problematiek van kwetsbare meisjes die slachtoffer zijn van mensen

¹ Kamerstuk 31 839, nr. 306

handel zeer serieus nemen. Bijgevoegd treft u de brief aan die de commissie u vorige week daarover gestuurd heeft².

De Taskforce Mensenhandel heeft, op basis van de aanbevelingen van de NRMSGK, een derde termijn gekregen. De Taskforce is in overleg met Jeugdzorg Nederland over hun deelname aan de Taskforce. Ondanks alle inzet en ondersteuning vanuit de (gesloten) jeugdzorg blijken er toch jeugdigen (tijdelijk) uit het zicht verdwijnen. Met name loverboyslachtoffers lopen hierbij het risico opnieuw in handen van een loverboy te vallen. Ik vind 90 weggelopen loverboyslachtoffers per jaar een onacceptabel hoog aantal. Want zelfs als de helft van de meisjes binnen een paar uur terug is, verdwijnen er 45 meisjes per jaar langdurig uit het zicht; dat is bijna 1 meisje per week. Ik zal er daarom bij de sector op aandringen expliciet actie op dit probleem te ondernemen en mij voor het einde van het jaar de voortgang te melden. Overigens heeft de sector geen aanwijzingen dat het aantal weglopers stijgt.

In de uitzending van Zembla werd ook de vraag opgeworpen of het verstandig is om slachtoffers van mensenhandel op verlof te laten gaan, gezien het risico op herhaald slachtofferschap. Het doel van de behandeling in een gesloten instelling is om jeugdigen weer te laten terugkeren in de samenleving. Om dat mogelijk te maken zullen zij bepaalde vaardigheden moeten aanleren waardoor ze weer voldoende weerbaar zijn, al of niet met hulp van hun omgeving. Wanneer ze daar aan toe zijn krijgen zij verlof. Dat hoort bij de behandeling. Het geeft jeugdigen de kans om te kunnen oefenen met vrijheid. Dit staat ook in het behandelplan dat de instelling na opname maakt in overleg met de jeugdige en zijn omgeving.

Vooraf aan elke beslissing om een jeugdige met verlof te laten gaan doet de instelling een risicotaxatie om te zien of en onder welke voorwaarden verlof verantwoord is. Het is van belang dat de instellingen met dat soort situaties op een verantwoorde manier omgaan. Uiteraard moet binnen deze uitgangspunten van behandeling de veiligheid van de jongeren maximaal worden gewaarborgd.

De feiten en cijfers uit de uitzending van Zembla tonen eens te meer aan dat de aanbevelingen van de NRMSGK om de registratie, opvang en behandeling van minderjarige slachtoffers van mensenhandel te verbeteren van groot belang zijn. De commissie Azough heeft aangegeven dat ze hier prioriteit aan zal geven. Ik zal de vorderingen van deze commissie nauwlettend volgen.

De Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
M.J. van Rijn

² Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer